

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-наукової програми
«Медицина»
професор І. Кайдашев І. Кайдашев

Гарант освітньо-наукової програми
«Стоматологія»
професор І. Ткаченко І. Ткаченко

Гарант освітньо-наукової програми
«Педіатрія»
професор В. Похилько В. Похилько

Гарант освітньо-наукової програми
«Громадське здоров'я»
професор І. Голованова І. Голованова

Гарант освітньо-наукової програми
«Біологія»
професор С. Білаш С. Білаш

Заслухано на засіданні Вченої ради
ПДМУ

«30» листопада 2022 року,
протокол № _____

Секретар Вченої ради
доцент В. Філатова В. Філатова

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор ЗВО з наукової роботи
ПДМУ
професор І. Кайдашев І. Кайдашев
«30» листопада 2022 року

**СИЛАБУС
ТРАНСЛЯЦІЙНА МЕДИЦИНА**

**для здобувачів освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які
навчаються за освітньо-науковими програмами «Медицина»,
«Стоматологія», «Педіатрія», «Громадське здоров'я», «Біологія»**

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ТРАНСЛЯЦІЙНА МЕДИЦНА

Освітньо-наукові програми	«Медицина» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/medical), «Стоматологія» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/stomat), «Педіатрія» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/pediatr), «Громадське здоров'я» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/publik-health), «Біологія» (режим доступу: https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/onp/biology)
Галузі знань	22 – Охорона здоров'я, 09 – Біологія
Спеціальності	222 – Медицина, 221 – Стоматологія, 228 – Педіатрія, 229 – Громадське здоров'я, 091 – Біологія
Курс	2
Семестр	4
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	1 / 30
Мова викладання	Українська
Предмет вивчення	Дисципліна присвячена питанням підвищення ефективності проведення впровадження клінічних стратегій, що розроблених у ході наукових досліджень.
Мета	Вивчення технологій впроваджень (трансляції) фундаментальних відкриттів та новітніх методик у галузі природничих, біомедичних наук та інформаційних технологій у практику охорони здоров'я.
Зв'язок з іншими дисциплінами	Місце дисципліни визначається її структурно-логічним зв'язком з іншими дисциплінами, зокрема: фізіологією, патофізіологією медичною генетикою, фармакологією, біохімією, біоінформатикою, молекулярною біологією.
Форми навчання	Очна (денна, вечірня), заочна.
Результати навчання	Дисципліна спрямована на набуття <u>знань</u> про стан та перспективи впровадження новітніх наукових розробок у галузь охорони здоров'я; о основні інструментальні можливості сучасної

	<p>трансляційної медицини;</p> <ul style="list-style-type: none"> o основні поняття фармакогенетики; o поняття «біомаркерів», можливості лікарської терапії із застосуванням біомаркерів; o основні сучасні фармакогенетичні технології; o перспективи дослідження ризику захворюваності у галузі охорони здоров'я; o загальні механізми канцерогенезу; o основні молекулярні методи, що використовуються у трансляційній медицині; o можливості використання прогностичних біомаркерів серцевої недостатності, хвороб Альцгеймера, Паркінсона, розсіяного склерозу, цукрового діабету; o можливості застосування сучасних цифрових технологій Big Data у медичну практику; УМІНЬ о здійснювати пошук результатів клінічних досліджень у міжнародних базах даних; o здійснювати пошук наукових публікацій у галузі медицини, що безпосередньо стосуються впровадження новітніх наукових розробок у галузь охорони здоров'я; o здійснювати пошук наукових публікацій, що висвітлюють можливості персоналізованої медицини, для власного наукового дослідження; o використовувати технологічну та інструментальну базу трансляційної медицини для власного наукового дослідження; o оперувати основними фармакогенетичними термінами і поняттями; o застосовувати сучасні цифрові технології у практичну роботу.
Види занять	Лекційні та практичні заняття, самостійна робота, консультації.

Структура дисципліни

№ з/п	Назва курсу	Всього годин	Вид заняття		
			лекції	практичні заняття	Самостійна робота
	Модуль 1. СУЧАСНІ ПІДХОДИ В ОРГАНІЗАЦІІ ТРАНСЛЯЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	30	10	10	10
1.	Концепція персоналізованої лікарської терапії. Фармакогенетика. Молекулярні маркери, що визначають лікарську терапію. Фармакогенетичні технології. Дослідження ризику захворюваності.	6	2	2	2
2.	Роль трансляційної медицини в онкології. Пухлина як типовий патологічний процес, загальні механізми канцерогенезу. Основи молекулярних методів.	6	2	2	2
3.	Установлення «прогностичних транскриптомних біомаркерів» патологічних станів і хвороб	12	4	4	4
4.	Технологічна та інструментальна база трансляційної медицини.	4	2	-	2
5.	Підсумковий модульний контроль	2	-	2	-
Загалом		30	10	10	10

Методи навчання

Проблемне навчання; дослідницьке навчання; лекція; бесіда; розповідь-пояснення; практичні роботи; самостійна робота під керівництвом викладача; самостійна домашня робота; перегляд навчальних кінофільмів; наочні методи (ілюстрації, демонстрації); підготовка рефератів; опитування думок студентів; аналіз ситуацій, дискусії; дебати; мозковий штурм; робота в групах; заняття-ділова зустріч; заняття-навчальна конференція; проектно-дослідницький метод; портфоліо; вправи; творчі роботи; онлайн дискусії; індивідуальне і групове консультування; відеозаписи лекцій і практичних занять; вікторини; бліц-опитування; спільна робота студентів і викладача з додатками, комп'ютерними програмами; спостереження і систематизація фактів; самостійне вивчення проблеми в науковій літературі; складання планів, конспектів.

Форми та методи оцінювання

Поточне, тематичне, семестрове оцінювання, підсумковий модульний контроль, залік.

Система оцінювання

Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою
При цьому, кількість балів:
 1-34 відповідає оцінці «F» з обов'язковим повторним вивченням дисципліни;
 35-59 відповідає оцінці «F_x» з можливістю повторного складання;
 60-64 відповідає оцінці «E» («достатньо»);
 65-74 відповідає оцінці «D»;
 75 - 84 відповідає оцінці «C»;
 85 - 89 відповідає оцінці «B» («дуже добре»);
 90 - 100 відповідає оцінці «A».
 Для здобувачів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів, для одержання заліку обов'язковим є виконання умов, що висуваються викладачем.

Шкала відповідності:

За 100 – бальною шкалою		За чотирибальною шкалою	
A	90 – 100	5	відмінно
B	85 – 89	4	добре
C	75 – 84		
D	65 – 74	3	задовільно

	E	60 – 64		
	F _x	35 – 59	2	не задовільно
	F	1 – 34		
Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення	<p>Вивчення дисципліни, окрім іншого, забезпечується з допомогою системи дистанційного навчання Полтавського державного медичного університету (режим доступу: https://moodle.pdmu.edu.ua/). У системі містяться авторські лекції, матеріали для самостійної підготовки та практичних занять.</p> <p>Інформаційна підтримка здобувачів під час вивчення дисципліни забезпечується наступним:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відкритим доступом до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Science Direct; • доступом до ліцензійного програмного забезпечення Strikeplagiarism для перевірки всіх видів навчальних робіт на наявність в них неправомірних запозичень; • випуском 5 журналів, що входять до Переліку наукових фахових видань МОН України, що забезпечують і можливість проведення літературного пошуку, ознайомлення з методами досліджень повідних вчених ПДМУ, і можливість опублікування власних результатів наукової роботи. <p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gonzalez A., Lopez B., Beaumont J. et al. Cardiovascular translational medicine (III). Genomics and proteomics in heart failure research. Rev. Esp. Cardiol. 2009; 62 (3): 305–313. 2. Heidecker B., Kasper E.K., Wittstein I.S. et al. Transcriptomic biomarkers for individual risk assessment in new-onset heart failure. Circulation. 2008; 118: 238–246. 3. McNamara D.M. Pharmacogenomics for neurohormonal intervention in heart failure. Cardiol. Clin. 2008; 26: 127–135. 4. Berhane B.T., Zong C., Liem D.A. et al. Cardiovascular-related proteins identified in human plasma by the HUPO Plasma Proteome Project pilot phase. Proteomics. 2005; 5: 3520–3530. 5. Dunn W.B., Broadhurst D.I., Deepak S.M. et al. Serum metabolomics reveals many novel metabolic markers of heart failure, including pseudouridine and 2-oxoglutarate. Metabolomics. 2007; 3: 413–426. 6. Campuzano O., Sarquella-Brugada G., Brugada R. et al. Cardiovascular translational medicine (IV): The genetic basis of malignant arrhythmias and cardiomyopathies. Rev. Esp. Cardiol. 2009; 62 (4): 422–436. 7. Donahue J.K. Gene therapy for cardiac arrhythmias: A dream soon to come true? J. Cardiovasc. Electrophysiol. 2007; 18: 553–559. 			

	<p>8. Feldman A.M., Koch W.J., Force T.L. Developing strategies to link basic cardiovascular sciences with clinical drug development: another opportunity for translational sciences. Clin. Pharmacol. Ther. 2007; 81 (6): 887–892.</p> <p>9. Chan I.S., Ginsburg G.S. Personalized medicine: progress and promise. Annu Rev Genomics Hum Genet 2011; 12:217-44.</p> <p>10. Herbert K.E., Levesque J.P., Mills A.K., et al. How we mobilize haemopoietic stem cells. Intern Med J 2011; 41(8):588-594.</p> <p>11. Wlodarski K.H. Haematopoietic and osteogenic bone marrow stem cells. Ortop Traumatol Rehabil 2011; 13(5):439-447.</p> <p>12. Ming G.L., Song H. Adult neurogenesis in the mammalian brain: significant answers and significant questions. Neuron 2011; 70(4):687-702.</p> <p>13. Sng J., Lufkin T. Emerging Stem Cell Therapies: Treatment, Safety, and Biology. Stem Cells International; 2012 (Epub).</p> <p>14. Goldblatt E., Lee W. From bench to bedside: the growing use of translational research in cancer medicine // Am. J. Transl. Res. – 2010; 2 (1): 1–18.</p> <p>15. Jain K. Applications of biochips: from diagnostics to personalized medicine. Curr Opin Drug Discov Devel. – 2004; 7 (3): 285–9.</p> <p>16. Lean M., Mann J., Hoek J. et al. Translational Research: from evidence-based medicine to sustainable solutions for public health problems // British Medical Journal. – 2008; 337: a863.</p> <p>17. Woolf S. The Meaning of Translational Research and Why It Matters // JAMA. – 2008; 299: 211–3.</p> <p>18. https://www.nejm.org/</p> <p>19. https://clinicaltrials.gov/</p>
<p>Політика дисципліни</p>	<p><u>Обов’язки осіб, які навчаються в Університеті:</u> Особи, які навчаються в Університеті, зобов’язані:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) дотримуватися вимог законодавства, Статуту та правил його внутрішнього розпорядку; 2) виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями; 3) виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання. <p><u>Відвідування занять:</u> аспіранти очної (вечірньої) форми навчання зобов’язані відвідати не менше, як 50 % від загального обсягу аудиторних занять, аспіранти заочної форми навчання – не менше 20 %.</p> <p><u>Визнання і перезарахування результатів навчання:</u> Визнання результатів навчання у неформальній освіті розповсюджується на дану дисципліну, забезпечуючи,</p>

	<p>таким чином, формування своєї індивідуальної освітньої траєкторії.</p> <p>Визнанню підлягають результати навчання, отримані у неформальній освіті, що за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі.</p> <p><u>Дотримання академічної доброчесності</u> здобувачами під час вивчення дисципліни передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного і підсумкового контролів; - посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації по результати навчання; <p>дотримання норм законодавства про авторське право.</p>
Викладачі	<p><i>Кайдашев Ігор Петрович</i> – д.мед.н., професор, професор кафедри внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією Полтавського державного медичного університету (https://int-med-three.pdmu.edu.ua/), https://orcid.org/0000-0002-4708-0859 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=6603855774 http://www.webofscience.com/wos/author/record/L-2606-2019</p> <p><i>Борзих Оксана Анатоліївна</i> – к.мед.н., доцент, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією Полтавського державного медичного університету (https://int-med-three.pdmu.edu.ua/)</p> <p>https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=AuthorProfile&authorId=56595637200&zone= https://orcid.org/0000-0003-2702-6377</p>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Розробники	<p><i>Кайдашев Ігор Петрович</i> – д.мед.н., професор, професор кафедри внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією Полтавського державного медичного університету <i>Борзих Оксана Анатоліївна</i> – к.мед.н., доцент, завідувач кафедри внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією Полтавського державного медичного університету</p>
Контакти	<p>Кафедра внутрішньої медицини № 3 з фтизіатрією Адреса: 36039, м. Полтава, вул. Олеся Гончара, 27-а, КП «1-а міська клінічна лікарня Полтавської міської</p>

	ради» тел.: (0532) 67-62-69 е-mail: vnutrmed3@pdmu.edu.ua
--	--